

**ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА
ОБЩИНА БОРОВО
В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА РАВЕНСТВО,
ПРИБОЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ (2021-
2030г.)**

Приет с Решение № .....

по Протокол № .....

на Общински съвет – град Борово

**Община Борово
2021 г.**

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА БОРОВО В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ (2021-2030 г.)

I. Въведение

Равенството, приобщаването и участието на ромите е израз на гражданска сплотеност, допринасяща за политическа стабилност. Общоевропейският модел предполага не глобална унификация, а защитава различието и отгук мултиетничността като ценност. Приобщаването на ромите е от изключително значение за просперитета на цялото българско общество, за неговата социална и етническа сигурност. Това води до промяна в начина на тяхното възприемане, категоризиране и представяне от мнозинството. Това е един комплексен процес, който обхваща всички сфери на живота като изравнява шансовете за всички граждани във всички области на живота, издига тяхната активност в утвърждаването на демократичните промени у нас. Приобщаването е толерантност. Това означава, че всеки е свободен да се придържа към собствените си убеждения и да признава това право на останалите хора. То е процес на равнопоставено включване на хора с различие в текущата социална динамика. Участието на ромите е налице, когато мнозинството си взаимодействат съгласувано в интерес на общото благо и развитие.

Приобщаването е от жизненоважно значение за демокрацията, доколкото е ключ към участието на силно гражданство. Не можем да очакваме устойчивост, ако малцинствата, вместо да бъдат приемани, биват потискани, ако интересите им се омаловажават, вместо да се третират еднакво, или тяхното различие се подлага на асимилация, вместо на разбиране. Стремещът за равенство в обществото извежда на преден план основните проблеми на малцинствата: съхраняване на културната идентичност; достъп до по-добро образование; по-добро здравеопазване; висока безработица; нисък жизнен стандарт и т.н.

Планът за действие определя и планира задачите и усилията на местната власт и общността, към проблемите на ромската общност в общината. Той е неразделна част от Областната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите на област Русе и се основава на приоритетите и насоките в държавната политика за тази сфера и конкретно на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030г.)

Акцент в Плана за действие е постигането на баланс между дейностите по социалното включване и дейностите, гарантиращи устойчиво развитие на общността. Реализирането на общинската политика в приоритетните направления е непрекъснат процес, но също и инструмент за единоедействие на местните инициативи с държавните изисквания. Целта е да се подобри благосъстоянието на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация. Приоритетите, обезпечавачи дейностите в Общинската политика за интеграция на ромите са:

1. Образование и обучение;
2. Здравеопазване;
3. Жилищни условия;
4. Заетост;
5. Върховенство на закона и недискриминация;
6. Култура и медии.

II. Анализ на ситуацията в Община Борово.

Според данните от последното преброяване, населението на Община Борово възлиза на 5 440 души. Големи групи от етническо население живеят в гр. Борово, с. Обретеник, с. Г.Абланово и с. Батин. Като основна целева група на Плана са идентифицирани български граждани от етнически произход са живеещи в населените места Борово, Обретеник, Г.Абланово и Батин. Самоопределили се като роми са 998 човека, като турци 802.

В Община Борово дялът на представителите на ромския етнос е 17.1% . В рамките на населените места с най-висок дял ромско население е с. Горно Абланово (45.0%), като на територията на Русенска област този дял на ромско население е по-висок само в с. Малко Враново (49.0%) община Сливо поле. В границите 30-35% е дела на този етнос в с. Обретеник.

Както в по-голямата част на страната, така и в Община Борово, ромската етническа група има най-сериозни интеграционни проблеми, поради висока концентрация на безработица, ниска образованост и незадоволително качество на живот. Тези данни са от последното преброяване през 2011 година. Новото преброяване ще се състои в периода 7 септември - 3 октомври 2021г.

III. Основни приоритети в интеграционната политика на Община Борово

1. Приоритет: Образование

Образователната интеграция на ромските деца е ключова за равноправното им интегриране в българското общество. Тя е неделима част и необходим елемент от процеса на модернизация на българското образование: без образователна интеграция на ромската общност, българската образователна система би останала чужда на един голям процент български граждани и не би могла да отговори, както на европейските изисквания за включващо образование, така и на изискванията на пазара на труда за добре квалифицирана работна сила.

В общината функционира една детска градина с два филиала в селата – Г.Абланово и Обретеник. Към детското заведение има разкрита една яслена група в град Борово.

В Община Борово функционират две училища, които са: ОБУ“ Св. Климент Охридски“ – гр. Борово и ОУ „ П.Р.Славейков“ – с. Обретеник .През 2017 година по предложение на Кмета на Община Борово и решение на Общински съвет–гр. Борово, Министерът на Образованието и науката издава заповед Основно училище „Св.Климент Охридски“, гр.Борово да се преобразува чрез промяна на вида училище по чл.38, ал.1, т.4 от Закона за предучилищното и училищното образование, като от основно да се преобразува на Обединено училище „Св.Климент Охридски“, гр.Борово, считано от учебната 2017/2018 година.

Промяната дава шанс на всички ученици от гр. Борово и близките села, включително на най-уязвимите групи и на тези от различни етнически общности, да не напускат образователната система след завършено основно образование и да се обучават минимум до X клас, т.е. да завършат I гимназиален етап. Обединеното училище предлага професионално обучение за придобиване на I степен на професионална квалификация или квалификация по част от професия, възможности за стажуване, реализация на пазара на труда, мотивация за продължаване във II гимназиален етап и успешно завършване на средно образование, както и придобиване на II, III и IV степен на професионална квалификация.

В ОБУ „Св.Климент Охридски“ обхванатите ученици от ромски произход за учебната 2019-2020 година са 70, а в началото на учебната 2020-2021 г. броят на децата от ромски произход са 51. За изминалата учебна 2019-2020 г. има пет отпаднали ученици от ромски произход, а през текущата учебна година 2020-2021г. отпаднали са девет, като причина за отпадането на пет от тях е заминаване за чужбина, а останалите са отпаднали по чл. 173, ал. 2, т. 2 поради отсъствия по неуважителни

причини, за период по-дълъг от два месеца. Броя на децата със СОП в училището е различен всяка учебна година, но за учебната 2020-2021 г. са записани 8 ученици със СОП. Училището разполага с модерно обзаведен ресурсен кабинет и ресурсен учител.

В ОУ „П.Р.Славейков“- село Обретеник общият брой на обхванатите ученици от ромски произход за учебната 2019-2020 година е 62. Броят на записаните ученици от ромски произход за учебната 2020-2021г. е 70. За учебната 2019-2020 година броят на отпадналите ученици е 11(единадесет), от които 8 (пет) момичета и 3 (шест) момчета.

В детската градина и училищата децата учат в смесени групи и класове, в които не се наблюдава напрежение на етническа, религиозна или националистична основа.

С Решение №373/05.07.2017 г. на МС се създава Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Основната дейност е създаване на екипи за съвместна работа на институциите за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (наричани екипи за обхват). В Община Борово са сформирани три екипа за обхват по един екип за всяко населено място с училище и детска градина.

Осигурен е автобусният транспорт за превоз на децата от училищата и детските градини, както и поддържането на пътищата, по който той се осъществява. Съдейства се и се следи за спазването на изискванията за здравословно хранене на децата от детските градини и училищата. Община Борово продължи да оказва съдействие на училищата и детските градини при изпълнението и реализирането на проекти.

ОБУ „Св.Климент Охридски“- град Борово, включва учениците от ромски произход в групите за допълнително обучение по Български език и литература, Математика и История и цивилизация по Проект BG05M2OP001-2.011-0001”Подкрепа за успех“, също така и в групите за занимания по интереси, финансирани от държавните дейности в следните клубове:

- „Творческа работилница“
- „В света на информационните технологии“
- „Спорт за всички“
- „Малки изследователи“
- „Перо с различни мастила“
- „В чудния свят на книгите“

ОБУ“ Св. Климент Охридски“- град Борово има партньорство с :

- Център за обществена подкрепа – гр. Борово за включване на ученици за допълнителна работа със специалисти (работа с детски психолог и социален педагог).
- Сътрудничество с Д“СП“, отдел „Закрила на детето“
- Съвместна работа с читалище „Искра 1898г.“-гр. Борово, чрез сформираните групи за народни танци и предоставяне на богат книжен фонд.

ОУ“П.Р. Славейков“- село Обретеник, включва учениците от ромски произход в следните проекти, групи и занимания:

- групите за допълнително обучение по Български език и литература и Английски език по Проект BG05M2OP001-2.011-0001” Подкрепа за успех“ ;
- групите за занимания по интереси, финансирани от държавни дейности;
- програма „ Всеки ученик ще бъде отличник“- Целта е да се подкрепят децата от ромски произход в адаптацията им към училищната среда, да се обогатят знанията им и уменията в общуването, да се възпитават всички ученици в дух на етническа толерантност, търпимост и уважение към културата и ценностите на другите, формиране на система от знания за обществото, света и човека, формиране на познавателни, комуникативни и практически умения и осигуряване на активно участие на родителите в дейностите организирани от училището - отворени врати.

Работата на педагогическия персонал с уязвими групи, включва:

- ежеседмични консултации по предмети, съгласно утвърден график;
- участие на учениците в училищните тържества;
- сформирана е група за обучение по български език и литература;
- съвместни консултации с родители и ученици в ДЧК;

ОУ“П.Р.Славейков“- село Обретеник има партньорство с Център за обществена подкрепа-гр. Борово за включване на ученици за допълнителна работа със специалисти(логопед, психолог и социален педагог) и сътрудничество с отдел „ Закрила на детето“, съвместна работа с читалище“ Христо Ботев“- село Обретеник, чрез сформирана група от четвърти клас за четене на художествена литература.

В изпълнение на Механизма за съвместна работа на инсититуциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителната предучилищна и училищна възраст в ОУ“П.Р.Славейков“ – село Обретеник са предприети следните действия и мерки:

- създаден е екип по издирване и прибиране на учениците в образователната система със заповед на директора;
- екипът е регистриран в информационната система;
- обходени са адреси и са изготвени протоколи за физическо посещение на адрес за обхват, които са обработени в платформата;
- идентифицирани са отпадналите ученици от Район 1 на Община Борово;
- училищния екип е констатирал, че няма незаписани ученици, подлежащи на обучение;
- голяма част от обходените ученици са в чужбина и са навършили 16 години;

Осъществяват се и дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, чрез взаимодействие с Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни в Община Борово. За превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение на учениците от уязвими групи има детска педагогическа стая в гр. Бяла.

Работата на учителите е чрез ежеседмични консултации по предмети, съгласно утвърден график и включване на учениците от ромски произход в училищните и общоградски тържества. Обхванати са ученици от първи до четвърти клас в групата за ЦОУД. Идентифицирани са отпадналите ученици от Район 1 на Община Борово, чрез посещения на адрес за обхват по Механизма за обхват.

Специфични цели:

1. Да се обогатят действащите политики за по-пълно обхващане на децата в предучилищната подготовка и началния етап.
2. Да се развива подпомагането на децата и родителите с цел редовното посещаване на училище от децата.
3. Да продължи развиването на услуги – образователни и социални, с цел връщане на децата, отпаднали от образователната система.
4. Участието на детето в учебния процес да се разширява чрез допълнителни занимания в клубове по интереси.
5. Да продължи усъвършенстването на системата за професионално ориентиране и професионално обучение и образование.
6. Превръщане на училището в социална територия, допринасяща за здравето, психичното и емоционалното благополучие на детето.
7. Да се въведат ефективни гъвкави подходи за комуникация между родителите и учителите.
8. Подобряване квалификацията и подкрепа на учители, и възпитатели за работа с деца билингви и с емоционални и поведенчески проблеми с цел превенция от отпадането им от училище.
9. Формиране на социални и поведенчески поведения, умения за семеен живот и родителство, умения за професионално насочване, обучения по права на детето, здравословен начин на живот, поведение на ненасилие и недискриминация.

Мерки за постигане на целите:

1. Координиране на усилията на Общината и ръководствата на детските и учебни заведения при записване на децата в детските градини и училищата;
2. Продължаване на политиката на Община Борово за пълна интеграция на децата от ромски произход в общообразователната система;
3. Осигуряване на условия за допълнително обучение по български език за децата билингви и обезпечаване на обучението с интерактивни пособия и техника.

4. Осигуряване на допълнителна педагогическа работа с деца в риск от отпадане от училище чрез допълващо обучение, извънкласни форми включително по време на ваканции (Зелено и Синьо училище, образователни екскурзии и др.).
5. Развиване на консултирането на родителите за интересите и способностите на детето и възможностите за подпомагане на семейството при записване на детето в общообразователното училище;
6. Създаване на регламентирани възможности за допълнително обучение;
7. Осигуряване на психосоциално консултиране с цел успешното връщане на детето в училище и превенция отпадането им. Назначаване на психолог към учебните заведения в общината;
8. Обучение на учителите в прилагане на интерактивни методи на обучение, които поставят ученика в активна позиция;
9. Интегриране на децата в процеса на обучение;
10. Подготовка на учителите за разпознаване и прилагане на определени подходи при деца с обучителни затруднения и емоционални проблеми; Подготовка на учителския персонал за работа с деца билингви;
11. Разработване на училищни програми, помагачи на децата да развият взаимоотношения на доверие и сътрудничество, умения за общуване, социални компетентности и ангажираност;
12. Набелязване на превантивни мерки спрямо учениците, застрашени от отпадане от образователната система;
13. Насърчаване участието на родителите в образователния процес;
14. Работа с родители без разлика от етническия им произход за разясняване ползите от образователното приобщаване и приемане на различието;

Приоритет: Здравеопазване

Сред приоритетите на Община Борово е да осигурява равен достъп до здравни услуги на всички граждани, живеещи на територията ѝ без ограничение на етническата им принадлежност. Доброто здраве е необходимо условие за успешна трудова реализация и за пълноценна интеграция в останалите социални структури.

Един от съществените фактори, оказващ негативно влияние върху здравословното състояние на децата и учениците е, че те се обслужват от общопрактикуващи лекари с ниска педиатрична квалификация, особено в по-малките населени места. Едновременно с това е затруднен и достъпът до специализирана извънболнична педиатрична помощ, поради което много от родителите са принудени да осигуряват такава за децата си срещу заплащане.

На територията на Община Борово към 30.07.2021 година има регистрирани следните лечебни заведения за извънболнична помощ:

- град Борово:

- ✓ “Амбулатория за индивидуална практика за първична медицинска помощ – Д-р Станимир Михайлов „ ЕООД
  - ✓ ЕТ“ Амбулатория за първична извънболнична медицинска помощ – индивидуална практика – Д-р Васил Петров“
  - ✓ „ Амбулатория за първична извънболнична дентална помощ – индивидуална практика – Д-р Рада Тодорова“
  - ✓ „Амбулатория за групово практика за първична дентална помощ – Руми Дент „ ООД
  - ✓ „ Самостоятелна медико-диагностична лаборатория Био-Тест“ ЕООД
- „Медицински център Медико-Експерт“ ЕООД – Доцент Д-р Кирил Панайотов

- село Горно Абланово:

- ✓ ЕТ“ Амбулатория за първична извънболнична медицинска помощ по обща медицина-индивидуална практика – Д-р Венцислав Василев“

- село Екзарх Йосиф:

- ✓ ЕТ“ Амбулатория за първична извънболнична медицинска помощ по обща медицина-индивидуална практика – Д-р Венцислав Василев“

✓ „Амбулатория за групова практика за първична дентална помощ-Руми Дент“
ООД

- село Брестовица:

✓ ЕТ“ Амбулатория за първична извънболнична медицинска помощ – индивидуална практика – Д-р Васил Петров“

- село Волово:

✓ ЕТ“ Амбулатория за първична извънболнична медицинска помощ- индивидуална практика – Д-р Васил Петров“

- село Батин :

✓ ЕТ „ Амбулатория за първична извънболнична медицинска помощ по обща медицина- индивидуална практика- Д-р Венцислав Василев“

- село Обретеник:

✓ „ Амбулатория за индивидуална практика за първична медицинска помощ – Д-р Станимир Михайлов“ ЕООД

Здравното обслужване на населението от Община Борово се осъществява и от МБАЛ «Юлия Вревская» в град Бяла, област Русе. Многопрофилната болница за активно лечение осъществява стационарно лечение на свръхостри, остри и хронични заболявания от областта на вътрешната медицина, общата хирургия, педиатрия, образна диагностика, клинично-лабораторни и функционални изследвания.

Здравни кабинети има в училищата в град Борово, село Обретеник и в сградата на Детска градина «Славейче» ф-л «Канев» с. Горно Абланово и се обслужват по график от две медицински сестри. Разходите за медицинска издръжка са залегнати в бюджета на общината и са за закупуване на необходимите лекарства и медикаменти. Средствата за медицинският персонал са делегирана държавна дейност. Лицата са в трудово правоотношение с Кмета на Общината.

Специфични цели:

1. Осигуряване на ефективно равенство в достъпа на ромите до здравни услуги и здравна информация.
2. Подобряване на здравния статус и намаляване на преждевременната смъртност.

Мерки за постигане на целите:

1. Отваряне на здравеопазната система към нуждите на най-бедните и най-уязвимите групи и общности;
2. Утвърждаване длъжността на здравния медиатор като координираща фигура между здравните институции и малцинствените групи и общности. Развиване на мрежа от здравни медиатори. Обучение и назначаване на здравни медиатори в общината;
3. Предоставяне на индивидуални консултации и социално-здравна медиация в общността;
4. Повишаване на здравната култура на представителите на ромската общност. Провеждане на разяснителна дейност сред населението за ползата от имунизации и необходимостта от своевременен избор на личен лекар.
5. Постоянно повишаване на квалификацията на общопрактикуващите лекари и медицинските сестри, работещи с малцинствени общности в неравностойно положение и обучението им в дух на толерантност. Придобиване на знания и умения за работа с пациенти с различна култура и начин на живот.
6. Ограничаване заболяемостта от заразни и паразитни заболявания – туберкулоза, вирусни хепатити, ехинококоза и др. Провеждане на скринингови програми, ранна диагностика и своевременно лечение;
7. Намаляване заболяемостта от някои широко разпространени социално-значими заболявания, водещи до преждевременна смърт – хипертонична болест, сърдечно-съдови и мозъчно-съдови заболявания. Разработване на общински превантивни програми за интегрирана профилактика на хроничните незаразни болести. Провеждане на скринингови програми, ранна диагностика и своевременно лечение;
8. Подобряване на здравната помощ на новородените и децата в предучилищна възраст.

9. Работа на Община Борово, здравните и учебните заведения, НПО сектора на територията ѝ в координация и сътрудничество с Регионална здравна инспекция – Русе в приоритет „Здравеопазване”.

2. Приоритет : Заетост и социално включване

По данни на Дирекция „Бюро по труда“ - Бяла равнището на безработица за Община Борово към 31.05.2021 г. възлиза на 22,1. Регистрираните безработни лица в Община Борово към 31.05.2021 г. са 342 – 18,5% от всички регистрирани в дирекцията. Безработните жени, регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ – Бяла за Община Борово са 208 - 61% , а регистрираните безработни мъже са 39%. Регистрираните безработни с работническа професия са 74 -21,6%, специалистите са 9 – 2,7%, а тези лица без квалификация са 259 - 76% към 31 май 2021 г. Регистрираните безработни лица с начално и по-ниско образование в общината са – 36,7%., с основно образование са регистрирани – 29,3%, с висше образование само 1,5% и със средно образование – 32,5%. Най-висок е процентът на безработните лица над 55 г. -38,1%. Проблемите на заетостта и безработицата в Община Борово са взаимосвързани, висок дял на продължително безработните лица, специалистите /средно образование/ и безработните над 55-годишна възраст. Като икономически ограничител пред подобряването на заетост и на свързания с нея коефициент на заетост могат да се посочат засилването на тенденцията към по-засилена миграция на отделните лица и на цели семейства в трудоспособна възраст, ниското равнище, слабата динамика и нестабилност на местното икономическо развитие, както и недостига на инвестиции. Съществуващите фирми не генерират достатъчно работни места, които да «абсорбират» безработицата до сравнимата с тази на областния център и страната. По последни данни на Дирекция „Бюро по труда“ – Бяла към 31 май 2021 г. са обявени 3 свободни работни места от работодатели.

Община Борово цели да осигури достъпни и качествени социални услуги, като с това ще допринесе за развитието на общинската социална политика като модерна, ефективна система от социални услуги, която поставя в своя център потребителя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и непрекъснато подобрява своето качество.

✚ На територията на Община Борово работи най-големия в страната Център за социална рехабилитация и интеграция на хора с увреждания „Детелина”. ЦСРИ „Детелина” е разкрит през 2004г. като делегирана от държавата дейност с капацитет 68 места, със Заповед №477/06.10.2004г. на АСП. През 2006г. поради видимата устойчивост на социалната услуга, непрекъснато растящ брой на лицата желаещи да я ползват и подобряване на здравословното състояние на ползвателите, капацитетът е увеличен на 90 потребители със Заповед №РД01-154/24.02.2006г. на АСП. Поради това, че всички услуги се ползват почасово се настаняват потребители над капацитета при условие, че се спазва работно време на специалистите и графикът на дейностите им го позволява. Потребители на услуги в ЦСРИ “Детелина” са лица с физически, сензорни, интелектуални и множествени увреждания с 50 и над 50 % ЕР на ТЕЛК, РЕЛК, НЕЛК, както и лица настанени в специализираните институции или в социални услуги от резидентен тип.

✚ Предоставянето на услугата Център за обществена подкрепа на територията на Община Борово се извършва от Община Борово, като делегиран доставчик на социалната услуга. Център за обществена подкрепа - гр. Борово е с капацитет 40 потребители. За периода на съществуването си до момента, ЦОП гр.Борово се утвърждава, като пространство за социална и психологическа подкрепа към децата и семействата от общността. По време на предоставяне на съответните услуги в ЦОП гр.Борово, децата и техните семейства получават професионално съдействие и подкрепа, ориентирано към индивидуалните им потребности и съобразени с индивидуалния план за работа от специалистите в Центъра независимо от етническата им принадлежност. Паралелно с провеждането на индивидуални сесии с потребителите и техните семейства се реализират и множество работни, вътрешно екипни срещи и

планирани срещи на мултидисциплинарния екип, съвместно с детето, родител и представител на ДСП/ОЗД.

⚡ Защитено жилище за лица с умствена изостаналост – гр. Борово е държавна дейност, финансирана от републиканския бюджет и делегирана за управление на Община Борово. Като социална услуга „защитеното жилище“ е вид услуга в общността. В същината си то представлява алтернатива на живота в институциите, а като концепция се базира на разбирането, че хората с увреждания, също като всички останали хора, имат правото и необходимостта да бъдат част от обществото, да имат достъп до различните негови структури, да получават качествени и индивидуализирани услуги, да бъдат в среда, благоприятстваща развитието им и да водят нормален начин на живот, макар и различни от другите хора

⚡ Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост „Св.Мина“ – село Брестовица и Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост „Св.Екатерина“ – село Брестовица са с капацитет 12 места. И двете услуги са насочени към лица, които имат потребност от 24-часова грижа. Услугата осигурява на лицата с увреждания среда близка до семейната. Грижа и подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим начин на живот подпомогнати от специалисти съобразно индивидуалните особености на всеки потребител. Предназначени са за лица с различна степен на умствена изостаналост. И двете услуги осигуряват подходящо равнище на подкрепа, което дава възможност на хората да постигнат максимална самостоятелност и контрол над собствения си живот.

⚡ Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция „Св.Петка“ село Брестовица е делегирана от държавата дейност, разкрита от 01.08.2016 година със заповед № РД01-724/29.06.2016 година на изпълнителния директор на АСП с капацитет 6 места. ЦНСТПЛД „Св.Петка“ е социална услуга от резидентен тип, която осигурява качество на живот, което гарантира благосъстоянието и недопускането на социално изключване на всяко лице, чрез предоставяне на индивидуализирана грижа и подкрепа, съобразно индивидуалните особености и потребности на лицето. Услугата предоставя 24-часова грижа.

⚡ Дневен център за пълнолетни лица с увреждания „Св. Иван Рилски“ - с.Брестовица е открит със заповед на АСП считано от 01.08.2015 г. делегирана от държавата дейност. Капацитета на услугата е 10 потребителя и към настоящия момент капацитета е запълнен. Услугата се помещава на втори етаж от масивна триетажна сграда в центъра на с. Брестовица в близост до сградите на кметство, читалище и жилищни постройки. Дневният център предлага специализирано оборудване и обзавеждане, помещенията на потребителите са – 2 дневни за рехабилитация и терапии, помещение за почивка, трапезария, кабинет за специалистите.

⚡ Общинското предприятие „Обществено хранене и социални услуги“. Предприятието е създадено с решение № 222/31.03.2013 г. на Общински съвет – Борово. През изминалата година дейността на предприятието продължи по начина, разписан в Правилника за организацията, устройството и дейността му. Към ОПОХСУ има две основни дейности – „Кетъринг“ и „Домашен Социален Патронаж“. В дейност „Домашен социален патронаж“ се обслужват потребители от всички населени места. В дейност „Кетъринг“ се доставя храна на ОБУ „СВ. Климент Охридски“ – гр. Борово, ОУ „П.Р.Славейков“ – с. Обретеник и ДГ „Славейче“- гр. Борово, всички социални услуги с настаняване в град Борово и село Брестовица.

Специфични цели:

1. Активизиране на икономически неактивни лица, живеещи на територията на Община Борово ;
2. Повишаване конкурентността и осигуряване на заетост на ромите на пазара на труда;
3. Насърчаване на социалното предприемачество, стартиране и управление на собствен бизнес ;
4. Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите ;

5. Планиране, управление, наблюдение и оценка на инициативи за социално-икономическа интеграция на социално изключени хора, групи и маргинализирани общности и за общностно развитие;

6. Разработване, регулярно проследяване и анализ на изпълнението на индивидуални планове за трайна интеграция за представители на целевите групи, съдържащи конкретни мерки за осигуряване на достъп до пазара на труда, образование, социални и здравни услуги и десегрегация;

Мерки за изпълнение на целите :

1. Идентифициране на икономически неактивни младежи на територията на Община Борово;

2. Професионално информиране и консултиране; психологическо подпомагане;

3. Мотивиране за активно поведение на пазара на труда;

4. Представяне на посреднически услуги на пазара на труда;

5. Организиране на обучителни курсове за безработни лица:

✓ Професионална ориентация;

✓ Ограмотоване;

✓ Професионална квалификация и преквалификация, в рамките на годишните програми за обучение по Националния план за действие по заетостта(НПДЗ) и други планове;

6. Насърчаване на заетостта, чрез програми и мерки по реда на ЗНЗ в рамките на годишните програми за обучение по Националния план за действие по заетостта (НПДЗ) и други планове;

7. Насърчаване развитието на социалното предприемачество и заетост в социални предприятия на икономически неактивни и трайно безработни лица представители на ромската общност на територията на Община Борово;

8. Обучение по стартиране и управление на собствен бизнес;

9. Организиране на срещи, семинари, дискусии, кръгли маси, кампании за насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите;

10. Извършване на анализ и оценка нивото на интеграция на пазара на труда на представителите на ромската общност, живеещи на територията на Община Борово;

11. Работа в сътрудничество и координация между Община Борово, Дирекция „Регионална служба по заетостта” – Русе, НПО сектор, частни трудови посредници на пазара на труда. ДРСЗ Русе и АСП Русе са водещи отговорни институции за изпълнение на целите в приоритет „Заетост и социално включване”;

3. Приоритет : Жилищни условия

Състоянието на жилищния фонд е важна съставна част на всяка стопанска система и солидна индикация за равнището на социално-икономическото и културно развитие на общината.

В Община Борово няма сегрегирани райони, в повечето случаи ромите обитават квартали със смесено население. Мнозинството от ромските семейства имат добри жилищни условия: осигурена канализация, водоснабдяване, комунални услуги и електричество. Във всички населени места на общината ромите имат достъп до здравните, учебни и други заведения с обществен характер.

Специфични цели:

1. Актуализация /изработване на подробни устройствени планове на съществуващи и новоотредени терени;

2. Проектиране и изграждане на техническа инфраструктура;

3. Осигуряване на алтернативно жилищно настаняване в случай на принудително изваждане на уязвими семейства от домовете, които обитават;

4. Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.;

Мерки за постигане на целите:

1. Оценка на нуждите от подобряване състоянието на ромските квартали по отношение на инженерната инфраструктура;

2. Разработване на общински програми за подобряване на жилищните условия в квартали с компактно ромско и друго живеещо при подобни условия население;
3. Актуализация на подробни устройствени планове на съществуващи терени;
4. Изработване на подробни устройствени планове на новоотредени терени;
5. Проектиране на техническа инфраструктура:
  - водоснабдяване
  - канализация
  - улична мрежа
  - благоустрояване
6. Изграждане на обекти от техническата инфраструктура;
7. Изграждане на нови социални жилища;
8. Рехабилитиране съществуващи социални жилища;
9. Осигуряване на алтернативно жилищно настаняване в случай на принудително изваждане на уязвими ромски семейства от домовете, които обитават;
10. Проучване на възможността за усъвършенстване и допълване на законодателството в областта на достъпа до жилища;
11. Реконструкция на обекти на образователната инфраструктура ;
12. Реконструкция на обекти на културната инфраструктура;
13. Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура;
14. Пряко сътрудничество на Община Борово с Регионален отдел „Национален строителен контрол” – Русе при Регионална дирекция за Национален строителен контрол – Северен централен район и общините в област Русе за изпълнение на целите в приоритет „Подобряване на жилищните условия”;

4. Приоритет: Върховенство на закона и недискриминация

Опазването на обществения ред в отделните населени места се осъществява от Полицейски служители към РУ град Бяла при Областна дирекция на МВР град Русе, като основно тяхната дейност е насочена към изпълнение на задачите, залегнати в плановете, които произтичат от потребностите на обществото, промените в средата за сигурност, правна дейност и проверка по сигнали на граждани. Служителите работят съвместно с общинска администрация, Отдел „Закрила на детето” и представители на учебните заведения, с цел недопускане и ограничаване извършването на престъпления от малолетни и непълнолетни лица. Полицейските служители осъществяват ред, сигурност и спокойствие на жителите на територията на Общината.

Реализирането на приоритет върховенство на закона и недискриминацията се осъществява и с помощта на местната власт, училищата, читалищата, Център за обществена подкрепа – Борово и Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни – град Борово. (МКБППМН)

Не се допуска двоен стандарт в прилагането на законите на държавата по отношение на ромите и всички уязвими групи. Укрепва се междуинституционалната координация за ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите.

Център за обществена подкрепа град Борово и МКБППМН провеждат кампании посветени на толерантността и недискриминацията. Организиран се мероприятия, целящи превенцията на престъпността сред децата и младежите, трафика на хора и проституцията. В седемте читалища на общината се работи с деца и младежи от малцинствени групи.

В Община Борово, законите се спазват и прилагат еднакво за всички живеещи на територията ѝ. Конституцията на Република България, Закона за защита от дискриминация и редица други закони и подзаконовни нормативни актове, гарантират равни възможности и защита от дискриминация за всички, независимо от тяхната етническа принадлежност, пол, възраст, вероизповедание, здравно състояние, сексуална ориентация и други признаци.

Специфични цели:

1. Гарантиране на гражданите на равенство пред закона и на техните права;

2. Постигане на толерантност в работата с всички граждани без значение от етническата им принадлежност;
3. Подобряване на ефективността на работа на полицейските служители в мултиетническа среда при спазване на правата на човека;
4. Активно сътрудничество с Областния и Общинския съвет на Община Борово за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси – редовни и изнесени заседания;
5. Сътрудничество с неправителствени организации по решаване на проблеми на малцинствата и продължаване на добрите контакти с лидерите на ромската общност на територията на ОДМВР – Русе по отношение на възникнали проблеми и тяхното съвместно бързо решаване в рамките на „Върховенството на закона и недискриминацията“;
6. Подкрепа за провеждане на целенасочени превантивни дейности за недопускане и предотвратяване на противообществени прояви и правонарушения с оглед подобряване на обществения ред;

Мерки за изпълнение на целите :

1. Недискриминационно отношение към гражданите от малцинствен произход;
2. Повишаване на квалификацията на полицейските служители за работа в мултиетническа среда чрез провеждане на теоретико-практически курсове на обучение;
3. Провеждане на беседи и лекции с представители на ромската общност, на които да бъдат запознати с възможностите за антидискриминационна защита в Република България, осигурени от Конституцията, Закона за защита от дискриминация и други подзаконовни нормативни актове;
4. Активно взаимодействие с общинските структури на отдела за „Закрила на детето“ за установяване и превенция на деца от ромската общност, живеещи при лоши битови условия;
5. Участия в заседанията на Областния и Общински съвет Борово за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси;
6. Провеждане на мероприятия, целящи превенция на престъпността сред децата и младежите от ромската общност, трафика на хора и проституцията;
7. Провеждане на мероприятия с лидери на ромската общност по отношение на запознаване със специфичните навици, проблемите, начина на живот и формиране на доходите на лицата от ромски произход, с оглед адекватна реакция при работа с тях;
8. Работа и сътрудничество на Община Борово с Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи – Русе, която е и отговорна институция за изпълнението на мерките в приоритет „Върховенство на закона и недискриминация“;

5. Приоритет: Култура и медии

Културата е важен елемент от социалния живот на хората, тя е комплексна сфера, включваща културно-историческо наследство, дейността на разнообразни културни институции и др. Освен икономическото състояние на населението, духовното е от голямо значение за запазване на местната и национална идентичност и самочувствие.

Община Борово има добри традиции в областта на културата. Духовният живот е съсредоточен в 7 читалища, едно от които в град Борово и 6 в селата Волово, Брестовица, Обретеник, Екзарх Йосиф, Батин и Горно Абланово регистрирани по Закона за народните читалища. Тези културни институции съхраняват, развиват, популяризират и осъществяват културната дейност на общината, разпространяват културната дейност от всички етноси. Като институции с дълбок корен в местната култура и дух, читалищата имат значим исторически принос и потенциал за съвременното развитие. Към всички читалища има общодостъпни библиотеки.

Към читалищата функционират следните самодейни колективи:

↓ НЧ «Искра 1898» - град Борово – ТК «Боровски ритми», Клуб за художествено слово, Театрален състав, Клуб «Сръчни ръце», Женски клуб «Хоби», Детски танцов състав «Искрица», Женска певческа група «Боровчанки», група за автентичен фолклор «Горазд» и поетичен клуб «Пламяк»;

✚ НЧ «Христо Ботев – 1928» - село Обретеник – село Обретеник – детски състав «Обретенчи», женска певческа група за автентичен фолклор, женска певческа група, самодееен театрален колектив; Група за пресъздаване на обичаи и Клуб на Краеведа;

✚ НЧ «Пробуда 1924» - село Горно Абланово – ГАФ " Аблановски гласове", женска певческа група "Надежда", мъжка певческа група и смесена певческа група, трио "Зорница", квартет "Славеи", дует "Аблановски славеи",

✚ Дует "Двете Данки", танцова група за автентични танци "Аблановско настроение", група за танцов съпровод на песните, група за народни обичаи, индивидуални изпълнители; клубове и кръжоци: литературен клуб и краезнание;

✚ НЧ «Мъдрост» - село Брестовица – Самодейна певческа група - "Брестовишки ритми";

✚ НЧ «Бъднина – 1906» - село Волово – няма функциониращ самодееен колектив;

✚ НЧ «Селски будител 1928» смесена певческа група «Зорница», група за обичаи;

✚ НЧ «Самообразование – 1919» - ПГ "Детелина"; театрален състав и клуб за художествено слово;

Сред емблематичните мероприятия на общината е Фолклорният фестивал «От Дунав до Балкана», който се провежда в три дни в Седмицата, посветена на празника на Община Борово – 5 септември, който събира хиляди самодейци от цяла Северна България. Ежегодно се присъжда голяма награда на читалището, участвало с най-голям брой състави и изпълнители и показало високо качество на художествения продукт. Включена е категория за хора в неравностойно положение. Във фестивала участват всички наши състави и се състезават в различните категории. С достойнство се представят и хора от егническите групи, обичащи и съхраняващи местните традиции и фолклор.

Културните институции в Общината се стремят да привличат към дейностите си децата от ромски произход. Пречки към по-активното включване е необходимостта децата да бъдат „водени“, след училище или в специални дни, което е в противоречие с установените родителски практики на ромската общност.

Специфични цели:

1. Постигане на устойчивост в резултатите на културното равенство, приобщаване и участие на ромите;
2. Съхраняване, развитие и популяризиране на специфичната етнокултура на ромите и създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот на различни нива;
3. Стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот;

Мерки за постигане на целите:

1. Разработване и реализиране на програми за културна и социална интеграция на общинско ниво като част от областните и общински програми за развитие;
2. Институционално укрепване на читалищата като модерни центрове за развитие на местната общност, включително и ромската;
3. Популяризиране на ромската култура, чрез общия културен календар на Министерството на културата;
4. Съдействие за организиране на културни прояви и форуми, посветени на ромската култура;
5. Подпомагане на млади ромски таланти;

IV. Очаквани резултати

В резултат на изпълнение на Плана за действие на Община Борово в изпълнение на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030г.) усилията на общината са насочени към: подпомагане

процеса на равноправното интегриране на малцинствата в общината и формирането на активно и отговорно гражданско поведение в общността, което да допринесе за изграждането на демократично и сплотено общество в Общината ни.

Сред основните цели е да се повиши качеството на образование на децата от ромския етнос; устойчивост на процеса за интеграция; обхващане на всички подлежащи на задължително обучение и детски градина; увеличаване броя на завършилите начално образование; намалена неграмотността сред младите хора; увеличаване броя на ромски семейства обхванати от общинските социални програми; повишаване на екологична култура на учениците и младите хора в районите с ромско население; подобрен достъп на лицата от етнически малцинства до здравни и профилактични услуги; съхранена идентичност на малцинствените общности; повишена осведоменост на целевите групи за ролята на ЕС и по-специално за популяризиране на добри практики и примери от реализирани проекти в областта на интеграцията на ромите.

V. Мониторинг на изпълнението

Планът за действие на Община Борово в изпълнение на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030г.) се приема от Общински съвет – Борово. Управлението на изпълнението му ще се осъществява от общинска администрация. Мониторинга се осъществява, чрез систематично събиране и анализиране на информация, както и съгласуване на мерките по плановия документ. Община Борово ще включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението.

Съгласувал:

В. Борисова- Зам. – Кмет на Община Борово

Съгласувал:

Р. Страхилова – Директор на дирекция ИАПХДУР

Изготвил:

В. Минева – мл. експерт ОКВО-ООС